

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจ้ดองค้การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 2) ศึษาผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของสถานศึษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการจ้ดองค้การกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของสถานศึษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คึอ สถานศึษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึษา (องค้การมหาชน) หรือสมศ.ในรอบที่ 2 จำนวน 186 โรง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คึอ แบบสอบถามสภาพการจ้ดองค้การของโรงเรียน 6 ด้าน คึอ สภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค้การ สภาพการจ้ดกลุ่มงาน สภาพการมอบหมายงาน สภาพการมอบอำนาจหน้าที่ สภาพการจ้ดสายการบังคับบัญชา และสภาพการประสานงาน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญไว้ที่ .05 สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจ้ดองค้การของสถานศึษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่าทุกด้านมีสภาพการจ้ดองค้การอยู่ในระดับมาก คึอ สภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค้การ สภาพการจ้ดกลุ่มงาน สภาพการมอบหมายงาน สภาพการประสานงาน สภาพการมอบอำนาจหน้าที่ และสภาพการจ้ดสายการบังคับบัญชา ตามลำดับ
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาพระนครศึอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.34$)
3. สภาพการจ้ดองค้การ ด้านสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค้การ ด้านสภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

72

การจัดกลุ่มงาน ด้านสภาพการมอบหมายงาน ด้านสภาพการมอบอำนาจหน้าที่ ด้านสภาพการจัดสายการบังคับบัญชา และด้านสภาพการประสานงาน ทั้ง 6 ด้านร่วมกันสามารถอธิบายความผันแปรของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ได้ประมาณร้อยละ 15 ($R^2=0.153$) เท่านั้น โดยมีสภาพการจัดองค์การ ด้านสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การเพียงด้านเดียวเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 โดยสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การสามารถอธิบายความผันแปรของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ได้ประมาณร้อยละ 13

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการจัดองค์การกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 พบว่าทุกด้านมีสภาพการจัดองค์การอยู่ในระดับมาก คือ สภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ สภาพการจัดกลุ่มงาน สภาพการมอบหมายงาน สภาพการประสานงาน สภาพการมอบอำนาจหน้าที่ และสภาพการจัดสายการบังคับบัญชา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นิยมสุข (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระบบการจัดองค์การและพฤติกรรมผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า ระบบการจัดองค์การของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ในเกณฑ์ดี และสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 มาตรฐานที่ 11 ว่าด้วย สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา จากผลการประเมินพบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีผลการประเมินโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพการจัดองค์การทั้ง 6 ด้าน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานที่ 12 ว่าสถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

73

พัฒนาองค์การอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี การที่ในภาพรวมสถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจากทุกโรงเรียนมีแนวทางเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานการประเมินและตัวบ่งชี้ของทั้ง 14 มาตรฐาน รวมถึงโรงเรียนสามารถรู้เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้ตั้งแต่เนิ่นๆ นอกจากนี้โรงเรียนต้องรายงานผลการประเมินภายในโรงเรียนต่อต้นสังกัดเป็นรายปีอยู่แล้ว ซึ่งมาตรฐานและตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพภายในทั้ง 18 มาตรฐาน กับของสมศ. นั้นมีลักษณะใกล้เคียงกันมาก ทำให้โรงเรียนมีเวลาเตรียมตัวและเตรียมการรับการประเมินภายนอกได้อย่างค่อนข้างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ประเสริฐศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 164 คน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของสมพงษ์ โคนเปื้อย (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. สภาพการจัดองค์กร ด้านสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร ด้านสภาพการจัดกลุ่มงาน ด้านสภาพการมอบหมายงาน ด้านสภาพการมอบอำนาจหน้าที่ ด้านสภาพการจัดสายการบังคับบัญชา และด้านสภาพการประสานงาน ทั้ง 6 ด้านร่วมกันมีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 โดยการวัดสภาพองค์การทั้ง 6 ด้านสามารถอธิบายความผันแปรของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ได้ประมาณร้อยละ 15 ($R^2=.153$) แม้ว่าการจัดองค์กรที่ดีจะช่วยให้การทำงานขององค์กรประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลก็ตาม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 44 – 45 ; ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2545 : 145 ; พงษ์ศักดิ์ บุญพรผล. 2545 : 107 ; ธิดา พาหอม. 2544 : 58 ; สมคิด บางโม. 2542 : 126 – 127) และผู้วิจัยได้นิยามไว้ว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา คือความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 49 กำหนดให้มี

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก โดยทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าสภาพการจ้องค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 น้อย

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตามท่ผู้วิจัยได้กำหนดสภาพการจ้องค์การของสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ สภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ สภาพการจัดกลุ่มงาน สภาพการมอบหมายงาน สภาพการมอบอำนาจหน้าที่ สภาพการจัดสายการบังคับบัญชา และสภาพการประสานงาน เป็นแต่เพียงการสะท้อนสภาพการบริหารองค์การของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นจัดการกับภาระงานกับบุคลากรให้เป็นระบบเท่านั้น แต่ไม่ได้สะท้อนถึงวิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะในฐานะครูผู้สอน ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกนั้นเป็นการสะท้อนความสำเร็จของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด ซึ่งการประเมินมากกว่าครึ่งมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพของครูผู้สอนที่จะส่งผลต่อผู้เรียนอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นเมื่อการจ้องค์การเกี่ยวข้องกับตัวบุคลากรจึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลากรในฐานะผู้จัดการศึกษาซึ่งต่างจากการจัดการบุคลากรในหน่วยงานอื่นๆ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการจ้องค์การแต่ละด้านกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของสถานศึกษาโดยคุณอิทธิพลของสภาพการจ้องค์การด้านอื่นๆให้คงที่พบว่ามียังมีเพียงด้านเดียว คือ สภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การมีอิทธิพลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 โดยสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การสามารถอธิบายความผันแปรของผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ได้เพียงร้อยละ 13 แม้ว่าสภาพการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การจะมีอิทธิพลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อย แต่ก็ยังสอดคล้องกับ ฟินกิน (ทองใบ สุคชาริ. 2542 : 118 – 119 ; อ้างอิงจาก Finkin. 1988. **Successful Corporate Turnarounds Finkin.**) ที่ได้สรุปถึงการพิจารณาแผนและวัตถุประสงค์ขององค์การ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องริเริ่มจากการพิจารณาแผนและวัตถุประสงค์ขององค์การ เพื่อจะชี้ให้เห็นกลไกการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่ปรากฏในแผนงาน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถจัดสรรทรัพยากรให้ลงตัว และสนองต่อการปฏิบัติการกิจขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย แต่ทั้งนี้การที่โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจัดว่าเป็นการดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าจะต้องให้มีความสอดคล้องกันอยู่แล้วตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งหมายความว่า แม้โรงเรียนจะไม่ได้ดำเนินการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน บุคลากรในโรงเรียนก็ยังสามารถรับรู้ถึงแนวทางและนโยบายการจัดการศึกษาในภาพรวมได้อยู่ดี ดังนั้นไม่ว่าโรงเรียนจะมีสภาพการจัดองค์กรในระดับใดก็ตาม ก็สามารถส่งผลถึงผลการประเมินคุณภาพได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ สภาพการจัดองค์กรอีก 5 ด้านที่เหลือ ได้แก่ สภาพการจัดกลุ่มงาน สภาพการมอบหมายงาน สภาพการมอบอำนาจหน้าที่ สภาพการจัดสายการบังคับบัญชา และสภาพการประสานงาน แต่ละด้านไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 นั้น แม้ว่า พงษ์ศักดิ์ บัญจพรผล (2545 : 107) ได้สรุปไว้ว่า การจัดองค์กรมีความสำคัญเนื่องจากในปัจจุบัน องค์กรมักจะมีขนาดใหญ่ซึ่งก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานได้ง่าย ซึ่งถ้าไม่มีการจัดองค์กร องค์กรนั้นย่อมที่จะต้องวุ่นวายอย่างมาก เนื่องจากไม่มีแนวทางในการปฏิบัติงานและมีการทำงานที่ไม่เป็นระบบ ทำให้งานที่ทำนั้นอาจจะซ้ำซ้อนกันหรือทำงานขัดแย้งกันและอาจทำให้งานที่ทำนั้นเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดหรืออาจจะไม่คืบหน้า ดังนั้นการจัดองค์กร จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อองค์กร แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม พบว่าสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 349 โรง มีโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษอยู่เพียง 28 โรง คิดเป็นร้อยละ 8.02 แต่มีโรงเรียนขนาดกลางถึง 146 โรง คิดเป็นร้อยละ 41.83 และโรงเรียนขนาดเล็ก 175 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.14 ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การจัดองค์กรตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ นั้นอาจจะไม่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้กับโรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อีกทั้งการจัดองค์กรจะมุ่งเน้นจัดการที่ตัวบุคลากรหรือครูในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานของครูที่มีต่อนักเรียนและโรงเรียน ไม่เหมือนกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรอื่นๆ ที่มีปัจจัยมากมายที่ไม่อาจควบคุมได้ ตามที่งานวิจัยของ อโนทัย กัญญาสาย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ส่งผลให้โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำในการประเมิน ด้านครูผู้สอน คือ โรงเรียนไม่สามารถเลือกบุคลากรเข้าทำงานได้ ทำให้มีปัญหาในการควบคุมประสิทธิภาพการทำงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา นิลรัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า การบริหารงานบุคคลของโรงเรียน เรื่องการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรมีปัญหาในระดับมาก ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีจำนวนครูไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทั้งงานสอน และงานตามขอบข่ายของแต่ละกลุ่มงาน ซึ่งมีปริมาณงานเป็นจำนวนมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

76

ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ มี 17 งานย่อย กลุ่มงานบริหารงบประมาณ มี 22 งานย่อย กลุ่มงานบริหารบุคคล มี 20 งานย่อย และกลุ่มงานบริหารทั่วไป อีก 22 งานย่อย ทำให้การมอบหมายงานเป็นไปค่อนข้างยาก ซึ่งสอดคล้องกับ การอภิปรายผลงานวิจัยของ ยุพิน ญาณะประเสริฐ (2541 : 53) เรื่อง การมอบหมายงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เชียงราย ว่า ปัญหาด้านการจัดบุคลากรมีในระดับมาก ทั้งในด้านที่ครูมีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ครูมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการบรรจุ การย้าย ดำเนินการไม่ทันกับความต้องการ จึงทำให้การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานทำได้ค่อนข้างลำบาก ซึ่งตรงกันกับงานวิจัย ของ สมศักดิ์ กระจ่างทอง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวคือ ปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านที่มีปัญหามาก 3 อันดับแรก คือ ด้านการสรรหาบุคลากร ด้านการวางแผนกำลังคน และด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการวางแผนกำลังคน มีปัญหามากคือ มีจำนวนและลักษณะบุคลากรในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียน ด้านการสรรหาบุคลากรมีปัญหามากคือ โรงเรียนไม่มีอำนาจคัดเลือกบุคลากรโดยตรง ปัญหาของการมอบหมายงานอีกประการหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับ การอภิปรายผลงานวิจัยของ ยุพิน ญาณะประเสริฐ คือ ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจในรายละเอียดและขอบข่ายของงาน รวมทั้งการวางแผนและเสนอแนะวิธีการให้ทั้งหมด แล้วปล่อยให้ครูปฏิบัติงานด้วยตนเอง ผู้บริหารจะช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาเท่านั้น ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า ครูในโรงเรียนที่มีปริมาณไม่เพียงพอ นั้นต้องการเป็นผู้ปฏิบัติมากกว่าจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการจัดองค์การกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดองค์การในโรงเรียน โดยปรับกระบวนการจัดองค์การให้เหมาะสมกับสภาพภายในของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการจัดกลุ่มงาน และกำหนดงานย่อยตามภารกิจของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพภายในของโรงเรียน โดยคำนึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูเป็นหลัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

77

3. ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู โดยพัฒนาและส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

4. ผู้ประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประเมินสภาพการจัดองค์การของสถานศึกษาให้มากขึ้น โดยอาจพัฒนาเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนทั้งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นการพัฒนาส่งเสริมสภาพการจัดองค์การและผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดองค์การที่เหมาะสมกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของสถานศึกษามากขึ้น

2. ควรแยกการวิเคราะห์สภาพการจัดองค์การตามขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อให้เห็นความแตกต่างระหว่างสภาพการจัดองค์การของสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลางถึงเล็ก

3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพของโรงเรียน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ โรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ต่อไป

4. ควรศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน เพื่อให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับโรงเรียนได้ถูกทางยิ่งขึ้น